

طبیعت گردی ماجراجویانه در دره راز آلود و افسانه‌ای استان ایلام

سعیده احسانی راد
روزنامه‌نگار

استان ایلام در غرب کشور با ۹ هزار سال قدمت جاذبه‌های طبیعی و توریستی منحصر به فردی دارد که هنوز برای گردشگران ناشناخته مانده است. طبیعت بکر ایلام موقعیت‌های شگفت‌انگیزی برای گردشگرانی که به دنبال تفریحات ماجراجویانه هستند دارد که از جمله آن می‌توان به «تنگه ویژ درون» در پایین دست سد ایلام و «سد کافرین» در پشت سد سیمره اشاره کرد. زکویه کرمی، کارشناس گردشگری اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری استان ایلام درباره دو منطقه طبیعت گردی ویژ درون و تنگه کافرین به خبرنگار «ایران» گفت: دره ویژ درون در واقع دره‌ای عجیب‌انگیز است که برای طبیعت گردی فوق‌العاده است، این دره در فاصله ۲۰ کیلومتری شهرستان ایلام در کنار سد زیبای چم گردلان قرار گرفته است. هزاران سال پیش، در اوایل دوران دوم زمین شناسی شکافی در لایه‌های ضخیم آهک این منطقه ایجاد شد که این شکاف بعدها بر اثر عوامل طبیعی به شکل دره درآمد. در زبان کردی ویژ به معنی عمیق و درون به معنای دره است، ویژ درون یعنی دره عمیقی که ارتفاع زیادی دارد. از طرف دیگر ویژ به معنی باد است. دره ویژ درون امکانات تفریحی ندارد و طبیعت گردها می‌توانند با داشتن تجهیزات مناسب از امکاناتی که برای دره نوردی است استفاده کنند.

داشتید، شب را در محلی امن و مناسب در نزدیکی دره چادر بزنید.

آمدن آب رودخانه رفتن به این منطقه توصیه نمی‌شود.

نکات مهم

لطفاً به چند نکته در مورد سفر به دره ویژ درون توجه کنید: سطح آب دره ویژ درون گاهی مواقع به دلیل بارش زیاد یا باز شدن دریچه‌های سد، تا حد بسیار زیادی بالا می‌رود، به طوری که حتی دره نوردان حرفه‌ای با مشکلات اساسی مواجه می‌شوند. به همین دلیل توصیه می‌کنیم حتماً قبل از سفر از وضعیت آب و هوای منطقه و شرایط سد آگاهی پیدا کرده و بعد اقدام به سفر کنید. پیدا کردن محل دره و حرکت در مسیر آن سخت است، بنابراین فقط در صورتی که به منطقه آشنایی کامل دارید یا یک محلی را به همراهتان هست به صورت شخصی به دره ویژ درون سفر کنید و گرنه حتماً به همراه تور به این منطقه بروید.

تنگه کافرین

تنگه کافرین از دیگر مکان‌های توریستی استان ایلام است که امکانات تفریحی و رفاهی مناسبی برای گردشگران دارد. این تنگه تفریحات آبی زیادی را برای گردشگران دارد از جمله قایق سواری و ماهیگیری. در نزدیکی تنگه کافرین زیارتگاهی به نام زیارتگاه جابر وجود دارد، اگر قصد دارید شب در این منطقه بمانید می‌توانید در کنار این زیارتگاه کمپ بزنید. برای کمپ زدن حتماً چادر مسافرتی، کیسه خواب، پتو مسافرتی، آب و غذای کافی به همراه داشته باشید.

برای سفر به دره ویژ درون چه چیزهایی ببریم

برای سفر به دره ویژ درون علاوه بر وسایل اولیه‌ای که برای هر سفر طبیعت گردی لازم است، مانند کرم ضد آفتاب، عینک و کلاه آفتابی، لباس اضافه، آب آشامیدنی، کفش مناسب پیاده‌روی، کوله‌پشتی، لوازم کمپینگ و... وسایل و تجهیزات حرفه‌ای دیگری که مناسب این مکان باشد همراه داشته باشید، وسایلی همچون کلاه ایمنی، بادگیرهای ضد آب، جلیقه‌نجات، وسایل لازم برای کوهنوردی مثل قلاب و طناب.

چطور به دره ویژ درون برویم

برای رسیدن به دره ویژ درون ابتدا باید به شهر ایلام و از آنجا به شهرستان ملکشاهی بروید، سپس وارد مسیر سد چم گردلان شوید، هنگامی که به ضلع غربی سد رفتید، تا رسیدن به مسیر محل دره ویژ درون فاصله زیادی ندارد. در اینجا باید حدود ۲ ساعت پیاده روی کنید تا بتوانید کل دره را ببینید.

در ویژ درون چطور کمپ بزنیم

برای اقامت در دره ویژ درون ۳ راه دارید یا باید صبح تا غروب آنجا تفریح کنید و شب‌هنگام و برای خواب به روستاهای اطراف رفته و در اقامت‌گاه‌های بوم گردی و خانه‌های سنتی این روستاها اقامت کنید. یا باید به ایلام رفته و در اقامت‌گاه‌ها یا هتل‌های این شهر بمانید. اگر به اصول کمپینگ و شب ماندن در این مکان‌ها آشنایی داشته و تجهیزات لازم همچون چادر مسافرتی، کیسه خواب، آب و غذای کافی را همراه

تفریحات ویژ درون

قایق سواری: اگر قایق بادی داشته باشید می‌توانید در زمان مناسب و در قسمت‌هایی که آب کافی جریان دارد قایق سواری کنید.

دره نوردی: دره ویژ درون پیچ‌های تماشایی و دالان‌های تنگ و باریکی دارد که عبور از آنها بسیار لذت‌بخش و جذاب است. **شنا:** در برخی قسمت‌های دره ویژ درون با جمع شدن آب، حوضچه‌های طبیعی به وجود آمده که با رعایت نکات ایمنی می‌توان شنا کرد.

صخره نوردی: دره ویژ درون دارای دیواره‌های بسیار بلندی است که برای یک صخره نوردی عالی و ماجراجویانه بسیار دلچسب است، البته کسانی که صخره نوردی را حرفه‌ای دنبال می‌کنند برای این منظور به دره ویژ درون می‌آیند.

چه زمانی به ویژ درون برویم؟

از نظر آب‌وهوایی، بهترین زمان سفر به دره ویژ درون، از ابتدای فروردین تا انتهای شهریور است. چرا که در بهار و تابستان هوای این منطقه بسیار معتدل است. در زمستان به دلیل بارش‌های زیاد و بالا

برای رسیدن به دره ویژ درون ابتدا باید به شهر ایلام و از آنجا به شهرستان ملکشاهی بروید، سپس وارد مسیر سد چم گردلان شوید. هنگامی که به ضلع غربی سد رفتید، تا رسیدن به مسیر محل دره ویژ درون فاصله زیادی ندارد. در اینجا باید حدود ۲ ساعت پیاده روی کنید تا بتوانید کل دره را ببینید.

علت نامگذاری تنگه کافرین

طبق گفته محلی‌ها در زمان قدیم اعراب به این منطقه حمله کرده بودند که با مقاومت مردم در این تنگه مواجه شدند و به همین دلیل این منطقه به تنگه کافرین نامگذاری شده است. تنگه کافرین در شهرستان بدره قرار دارد و روستاهایش اقامتگاه بوم گردی دارد. کاوش‌های باستان‌شناسی نشان می‌دهد که زندگی در این مکان از عصر نوسنگی تا عصر آهن رواج داشته است. از دیگر مواردی که سبب جذب گردشگران و طبیعت‌گردان به این منطقه می‌شود، گونه‌های گیاهی و جانوری آن است. گیاهب‌ترین گونه‌های سنجاب موسوم به سنجاب ایرانی آنجا زندگی می‌کند. جاننداری با موهای خاکستری، بدن زرد و دم حنایی.

غذاهای سنتی مناطق ایلام

استان ایلام به دلیل نزدیکی به کوه‌های زاگرس بیشتر در زمینه دامپروری فعالیت می‌کند؛ کباب و قرمه از غذاهای اصلی این استان است، شیرینی‌هایی به نام بژی برساق و کل کنجی مخصوص این منطقه است، آش ترخینه و آش تره از آش‌های مشهور منطقه زاگرس است.

